

מסורת הש"ס

(א) [נעיל קב: 3] (ג) [נעיל ל: זכחים ע: 1] (א) [נ"ל דחייל], (ד) [נ"ל דשנוולה], (ה) [דברים יד, 1] (1) נ"ל בעי: מהר"ם,

—●●—

הגהות מוהר"ב רנשבורג

א תוס' ד"ה מר סבר ר' יוחנן וכו' אע"ג דאיסור מוסיק הוא דאסור לגבי נח. ר"צ עי' שו"ת הרמ"ע מפאנו סי' קכ"ג דף קכ"ב ע"א ודבריו דפס"ח וש"י:

—●●—

מוסף רש"י

יבא איסור נבלה כו' ויבא איסור טרפה יחול על איסור חלב. כלומר האי ואכל לא תאכלוהו לא נרין, דהא מביי כל חלב וכל דס לא תאכלו, ומשום דתמצננה או נטרפה מי חיל ליה איסור חלב, ולמאי אנטריך, אלא התורה אמרה דחייב משום שי לאוין, משום לאו דחלב ומשום לאו דטרפה, דלא תימא אין איסור תל על איסור (דעיר 17.), שלא תאמר אין איסור נטילה וטריפה חילן על איסור חלב שקדם לטמא (ובחיס 10.).

הדרן עילך גיד הנשה

גיד הנשה פרק שביעי חולין

ה"ג **אכל אבר מן החי מן הטרפה ר' יוחנן אמר חייב שטים כו'.**
זהמה

טרפה מחיים ואכל ממנה אבר בחייה: **לריש לקיש קשיא.**
דהא אפילו לדידיה מתרי קראי נפקי וליחייב תרתי: **בשתי בהמות.**
אבר מן החי מוז וזשר טרפה מוז: **חייב שטים.**
ואע"ג דצמדא אכילה

ובחד התראה אכלינהו דהא תרי לאוי איכא: **בזהמה אחת.**
טרפה שאכל ממנה אבר מן החי פליגי ומפרש ואזיל: **במאי פליגי.**
אמאי פטור והא תרי לאוי נינהו: **עס י'אזא רובה.**
בהולדה נטרפה: **לאזרים עומדת.**
ובשעה שנוולה חל עליה שס איסור אבר ואיסור טרפה: **לאו לאזרים עומדת.**
ולא היה עליה איסור אבר עד שהפרישו ממנה והרי כבר טרפה היא ואין איסור חל על איסור אכל בשתי בהמות ליכא למימר הכי דזו משום טרפה וזו משום אבר של כשרה ואין כחן איסור חל על איסור: **דכולי ענמא לאו לאזרים עומדת.**
וכיון דבשעת לידתה נטרפה איסור טרפה קדיס: **ובמיתי איסור אבר.**
כשחתכו וחייל אטרפה קא מיפלגי: **מר סבר חייל.**
שכן איסורו נוהג בצני נח ומר סבר לא חייל: **ואי צעית אימא דכ"ע לאזרים עומדת.**
ואיסור אבר קדיס: **וכגון שנטרפה לאחר מכהן.**
ורבי יוחנן סבר איסור חל על איסור ואמי איסור טרפה וחיל אאיסור אבר גומחיים וריש לקיש סבר אין איסור טרפה חל על הבהמה עד שתשחט דאיסור מיתלא תלי וקאי וכי פקע איסור חיות אחי איסור טרפה וחייל: **כגון שסגש כו'.**
כגון חתך רגליה מן הארכובה ולמעלה רבי יוחנן סבר מתחלה לאו לאזרים עומדת וכשחתכן חלו שניטן ור"ל סבר מעיקרא הוה זה איסור אבר: **חייב שטים.**
ואע"ג דאיכא תנאא איסורי אבר וחלב וטרפה אין לוקא אלא שטים ולקמן מפרש אחי מינייהו קא פטר ליה: **א"ל רבי אחי.**
לרבי חייא בר אבא ליינא מר שלג שהרי אני אומר משמו של רבי יוחנן שחייב שלג: **איסמר נמי.**
כרבי אחי ¹ כשנוולה חל איסור חלב דהא חלב השליל מותר דכתיב כל בבהמה תאכלוהי ואמרינן (לעיל דף סט.) לרבות את הולד דכתיב כל: **ומ"ד שטים קסבר לאו לאזרים עומדת.**
ואיסור טרפה וחלב חלו בעת לידתה אכל איסור אבר לא בא עד יוס שהופרש הלכך לא מצי חייל: **מ"ס אסי חייל.**
קסבר איסור חל על איסור: **מידי דהוי אהלג.**
כלומר כי היכי דקיס לן דלתי איסור טרפה וחייל אאיסור חלב: **דאמר מר.**
רבא אמרה בזבחים דפרק חטאת העוף (דף ע.) : **הסורה אמרה כו'.**
ואכול לא תאכלוהו (ויקרא 1) למה לי ² דדכתיב הא צחלב כשרה הוהירו כל חלב וכל דס לא תאכלו (ויקרא 2) אלא התורה אמרה כו' והאי

ואכול לא תאכלוהו ³ ומשום דנבלה אזהרינהו ואשמועינן דיחול על איסור חלב ואף על גב דאיסור חלב קדים משנוולה. וה"ג אע"ג דאיכא איסור אזרים צדדי איסור חלב אחי איסור טרפה וחייל עליה: מכללו

האי מיגו אלא דוקא איסור טרפה דגלי קרא חייל ולא איסור אבר וא"ת למהוא לישגא דאמר לעיל דכ"ע לאו לאזרים עומדת ולרבי יוחנן איסור אבר חייל אאיסור טרפה א"כ היכי משכחת לה דלא מיחייב אלא שטים צחלב חלב מן החי ומן הטרפה וי"ל כגון שעס י'אזת רובה נטרפה ואיסור אבר שצא לצסוף נהי דחייל אאיסור טרפה דקיל על איסור חלב דחמייר דבכרת לא חייל:

גיד הנשה פרק שביעי חולין

קנ.

מר סבר רבי יוחנן בהמה בחייה **לאברים עומדת ואיסור אבר ואיסור טרפה** בהדי הדדי **קא אתנו.**
משמע דאי לאו לאזרים עומדת דאיסור טרפה קדים לא אחי איסור אבר וחייל עליה א| **אע"ג** דאיסור מוסיק הוא דאסור לצני נח ותימא דפרק ג' דשנועות

(דף כא:) וצפ' בתרא דיומא (דף עג:) גבי שנועה שלא אוכל נבלות וטרפות קאמר רבי יוחנן צכולל דברים המותרים עם הדברים האסורים אלמא אית ליה איסור כולל וא"כ כ"ש איסור מוסיק כדמוכח דפרק ארבעה אחין (יבמות דף ג:) וי"ל אף על גב שפירש רבי יוחנן מתניתין דהתם צכולל לדידיה לא ס"ל הכי:

ומר סבר דאי **לאברים עומדת ולא** אחי איסור אבר וחייל **אאיסור** **טרפה.**
וא"ת כמאן ס"ל אי כרבי אלעזר דאמר לעיל (דף קב.) כל שאמה מ'אוה על דמו אתה מ'אוה על אזריו אס כן ליחייב נמי הכא טרפה משום אבר מן החי ואי כרבנן דאמרי כל שצשרו מותר כו' אס כן למה לן טעמא דלאו לאזרים עומדת וי"ל דדרשינן כל מין שצשרו מותר: **דאיסור חלב ואיסור אבר ואיסור טרפה בהדי**

הדדי קאתו.
פי' הקונטרס דשנוולה חל איסור חלב דהא חלב שליל מותר מכל בבהמה תאכלו וקשה דהא א"ר יוחנן צפ' בזהמה הנמקשה (לעיל דף עה.) תלג חלב כן ט' מי חלבו כחלב בזהמה א"כ איסור חלב קדים וי"ל דמ"מ איסור טרפה ואבר חיילי אאיסור חלב דקיל שהותר מכללו וצדדי הדדי קאתו לא נקט אלא משום טרפה ואבר ומניהו קשה דצסוף דס שחיטה (כחיתות דף ג:) אמרינן דצקדשים איסור חל על איסור דכתיב כל חלב לה' לרבות אמורי קדשים קלים למעילה דלמי איסור מעילה וחייל אאיסור חלב ופריך למ"ד אף צקדשים אין איסור חל על איסור ל"ל כל חלב ומוקי לה צולדות קדשים וקסבר צהווייתן הן קדושין וצהדי הדדי קאתו והשמא אכתי לרבי יוחנן הא איסור חלב קדים דחל צמעי אמו וגראה לפרש דדוקא נקט תלג חלב והוציאו ממעי אמו לחוץ הוא דמיקרי חלב והא דאמר חדשים הוא דגרמיי ולא אוריא אוריא דבהמה הוא דלא צעי אכל אוריא דחלב ¹ צעינן והשתא ניחא הכא דכולהו צדדי הדדי קאתו והא דקאמר כשנטרפה עם י'אזת רובה הוא הדין נטרפה צמעי אמה דלא מיחייב משום טרפה עד שיוצא כמו חלב אלא לא אחי אלא לאפוקי נטרפה לאחר י'אזת רובה וא"ת לרצא דאמר לעיל כגון שתלג ממנה אבר וטרפה צו ולאו לאזרים עומדת דהשתא צדדי הדדי קאתו משמע דאס נטרפה קודם שנתלג האבר לא אחי איסור אבר

וחייל על איסור טרפה א"כ היכי משכחת לה שלג הכא לר' יוחנן כיון דלאו לאזרים עומדת ואין איסור אבר חל על איסור טרפה וי"ל כגון שתלג ממנה אבר וטרפה צו דמיגו דלתי איסור טרפה וחייל אאיסור חלב חייל נמי איסור אבר עליו ומ"ד שטים לית ליה חלב מן החי וזשר טרפה מוז: **חייב שטים.**
ואע"ג דצמדא אכילה ובחד התראה אכלינהו דהא תרי לאוי איכא: **בזהמה אחת.**
טרפה שאכל ממנה אבר מן החי פליגי ומפרש ואזיל: **במאי פליגי.**
אמאי פטור והא תרי לאוי נינהו: **עס י'אזא רובה.**
בהולדה נטרפה: **לאזרים עומדת.**
ובשעה שנוולה חל עליה שס איסור אבר ואיסור טרפה: **לאו לאזרים עומדת.**
ולא היה עליה איסור אבר עד שהפרישו ממנה והרי כבר טרפה היא ואין איסור חל על איסור אכל בשתי בהמות ליכא למימר הכי דזו משום טרפה וזו משום אבר של כשרה ואין כחן איסור חל על איסור: **דכולי ענמא לאו לאזרים עומדת.**
וכיון דבשעת לידתה נטרפה איסור טרפה קדיס: **ובמיתי איסור אבר.**
כשחתכו וחייל אטרפה קא מיפלגי: **מר סבר אחי.**
שכן איסורו נוהג בצני נח ומר סבר לא אחי: **ואי צעית אימא דכ"ע לאזרים עומדת.**
ואיסור אבר קדיס: **וכגון שנטרפה לאחר מכהן.**
ורבי יוחנן סבר איסור חל על איסור ואמי איסור טרפה וחיל אאיסור אבר גומחיים וריש לקיש סבר אין איסור טרפה חל על הבהמה עד שתשחט דאיסור מיתלא תלי וקאי וכי פקע איסור חיות אחי איסור טרפה וחייל: **כגון שסגש כו'.**
כגון חתך רגליה מן הארכובה ולמעלה רבי יוחנן סבר מתחלה לאו לאזרים עומדת וכשחתכן חלו שניטן ור"ל סבר מעיקרא הוה זה איסור אבר: **חייב שטים.**
ואע"ג דאיכא תנאא איסורי אבר וחלב וטרפה אין לוקא אלא שטים ולקמן מפרש אחי מינייהו קא פטר ליה: **א"ל רבי אחי.**
לרבי חייא בר אבא ליינא מר שלג שהרי אני אומר משמו של רבי יוחנן שחייב שלג: **איסמר נמי.**
כרבי אחי ¹ כשנוולה חל איסור חלב דהא חלב השליל מותר דכתיב כל בבהמה תאכלוהי ואמרינן (לעיל דף סט.) לרבות את הולד דכתיב כל: **ומ"ד שטים קסבר לאו לאזרים עומדת.**
ואיסור טרפה וחלב חלו בעת לידתה אכל איסור אבר לא בא עד יוס שהופרש הלכך לא מצי חייל: **מ"ס אסי חייל.**
קסבר איסור חל על איסור: **מידי דהוי אהלג.**
כלומר כי היכי דקיס לן דלתי איסור טרפה וחייל אאיסור חלב: **דאמר מר.**
רבא אמרה בזבחים דפרק חטאת העוף (דף ע.) : **הסורה אמרה כו'.**
ואכול לא תאכלוהו (ויקרא 1) למה לי ² דדכתיב הא צחלב כשרה הוהירו כל חלב וכל דס לא תאכלו (ויקרא 2) אלא התורה אמרה כו' והאי

עין משפט נר מצוה

קא א ב מיי פ"ה מהל' מאכלות אסורות הלכה ה: ג [נמי] שס פ"ז הלכה צ ופ"ח הלכה 1:

—●●—

שיטה מקובצת

אל מ"ס בהמה בחייה לאו לאברים עומדת: **ג** טרפה וחיל איסור אבר מן החי ור"ל: **ג** ואכול לא תאכלוהו למה לי דכתביה בחלב טרפה הא בחלב כשרה נמי הוזהרו כל חלב: **ז** והאי ואכול לא תאכלוהו משום לאו דבלה אזהרינהו: **ס** וה"ג אע"ג דאיסור אבר דבהמה קדים אחי איסור טרפה וחיל עליה:

—●●—

רבינו גרשום

מיתיבי אכל אבר מן החי מן הטרפה. כלומר אמרי' לשיל אכל אבר מן החי ובשר מן הטרפה דברי הכל חייב שטים והא הכא ¹ [ס"ל לר"ל] דאינו חייב אלא אחת: ובמיתי איסור אבר מיחל איסור טרפה. כלומר בהא קא מיפלגי ר' יוחנן וריש לקיש אי אחי איסור אבר וחייל אאיסור הכל חייב שטים והא הכא טרפה ר' יוחנן סבר אחי איסור אבר וכו': אכל חלב מן החי מן הטרפה חייב שטים כו'. כדבעינן למימר קמן: דחלב הותר מכללו. כלומר אצל חיה: